

Landsorganisasjonen i Norge

Forsvarsdepartementet
Postboks 8126 Dep.

0032 OSLO

FORSVARSDEPARTEMENTET	
SAK NR.: 09/02223-21	
17 NOV 2009	
600	

Deres ref.

Vår sak

Sted/Dato

09/02107-005 010914/09 TJML
691.0

Oslo, 16.11.09

HØRING - UTKAST TIL FORSKRIFT OM OPPFØLGING OG ERSTATNING FOR PERSONELL SOM TJENESTEGJØR ELLER HAR TJENESTEGJORT I INTERNASJONALE OPERASJONER

Landsorganisasjonen i Norge (LO) er positive til høringens formål og innhold om å gi utfyllende regler om innhold og omfanget av Forsvarets oppfølgingsansvar, objektivt erstatningsansvar for deltakere i internasjonale operasjoner, samt den særskilte kompensasjonsordningen for tidligere deltakere. LO forventer at alt personell som deltar eller har deltatt i internasjonale operasjoner omfattes av høringens innhold.

Etter LOs vurdering bør forslaget bestemmelse om vilkårene om rett til oppfølging klargjøres. Et eksempel er teksten (§4.4) om at *"retten gjelder bare dersom personellet kan ha forventet nytte av helsehjelpen og kostnadene skal stå i rimelig forhold til tiltakets effekt"*. Utformingen av vilkår på denne måten kan skape utrygghet for den enkelte og uforutsigbarhet om rettighetssituasjonen.

LO forventer at oppfølgingstiltakene og ressurser til disse er på plass samtidig med at forskriften trer i kraft. LO er godt fornøyd med den vekt høringsutkastet legger på fleksibilitet i forhold til videre oppfølging utover ettårs grensen.

Svært mange av de som deltar i internasjonale operasjoner er unge mennesker uten sivil utdanning eller annet yrkesrelatert sikkerhetsnett. En 100% arbeidsufør 20-åring vil etter forslaget om **objektivt erstatningsansvar** få en periodisk ytelse som del av en fast sum fordelt på tiden frem til pensjonsalder. Denne ordningen tilgodeser personer som blir skadd ved høy alder som får erstatningen utbetalt over kortere tid. Etter LOs mening bør reglene for erstatning utformes slik at de tar hensyn til hvor mange år som gjenstår til alderspensjon.

Forslaget til **særskilt kompensasjonsordning** foreslår en foreldelsesfrist for saker etter denne ordning der psykiske belastningskader som er påført før forskriftens ikrafttredelse foreldes tidligst tre år etter ikrafttredelsesdatoen. LO mener dette er uheldig. I mange tilfeller

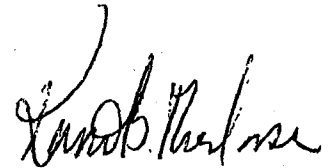
vil det være vanskelig å knytte skaden til ett bestemt påføringstidspunkt. Skader kan dessuten vise seg først flere år etter endt tjeneste. LO mener at foreldelsesfristen må knyttes til når skaden er konstatert og at praksis rundt foreldelse må vise fleksibilitet.

LO mener at personell som allerede har inngått forlik med Forsvaret, må gis adgang til å få prøvd saken etter det nye regelverket. LO slutter seg til forslaget om en partssammensatt klageinstans. LO forutsetter at det vil være åpenhet rundt forvaltningen av forskriftene og at de ansattes organisasjoner informeres og høres om endringer.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Tor-Arne Solbakken

Karin Beate Theodorsen
Avdelingsleder
Internasjonal avdeling

Saksbehandler: Tor Jørgen M. Lindahl